

Çekiciliğin Temelleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çekiciliğin Temelleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18411>

Özet

Çekiciliğin Temelleri Ölçeği (Essentials of Magnetism Scale - EOM II), orijinal olarak sağık hizmetleri ortamlarında organizasyonel çekicilik ve iş doyumu kavramların değerlendirilmek üzere geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu giriş, ölçeğin Türkçe'ye uyarlanmış versiyonunu kapsamaktadır.

Ölçek, özellikle hemşirelik alanında çalışan profesyonellerin algıladıkları kurumsal çekicilik düzeyini ölçmeyi amaçlamaktadır. Türk popülasyonunda yapılan uyarlama çalışması, araçın kültürel bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini göstermiştir. Bu ölçek, kurumların insan kaynakları stratejilerini ve çalışma ortamlarını iyileştirmelerine yardımcı olacak önemli veriler sunar.

Anahtar Kelimeler

Çekiciliğin Temelleri Ölçeği, EOM II, kurumsal çekicilik, iş doyumu, hemşirelik, uyarlama, psikometri.

Yazarlar

Dilek Yıldırım, Sezer Kaya, Filiz Hisar.

[quads id=5]

Amaç

Ölçeğin temel amacı, sağık kuruluşların çalışanları, özellikle de hemşireler açısından ne kadar "çekici" olduğunu belirlemektir. Bu psikometri aracı, kurumsal destek, profesyonel gelişim fırsatları, yönetim kalitesi ve özerklik gibi unsurların çalışan memnuniyeti üzerindeki etkisini değerlendirerek, kurumsal çekicilik kavramını nicel olarak ölçmeye hizmet eder.

EOM II'nin Türkçe adaptasyonu, Türkiye'deki sağık kurumlarda çalışan hemşirelerin örgütsel algılarının uluslararası standartlara uygun bir şekilde değerlendirmeyi ve böylece uluslararası literatüre veri sağlamaya hedeflemiştir. Bu, özellikle hemşirelerin işten ayrılma niyetlerini veya kuruma bağlılıklarını anlamak için kritik bir araçtır.

Yapı

EOM II, genellikle çalışanların kuruma bağlılığını ve iş doyumunu etkileyen **örgütsel çekicilik** (organizational magnetism) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, bir kurumun yetenekli çalışanları çekme ve elde tutma yeteneğini temsil eder ve genellikle Magnet Hastaneler kavramıyla ilişkilidir.

Ölçek, bu çekiciliği çeşitli alt boyutlar aracılığıyla inceler; bu boyutlar tipik olarak profesyonel uygulamaların kapsamı, topluluk desteği, yönetim kalitesi ve çalışma ortamının kalitesini içerir. Ölçek, hem birelerin çalışma ortamlarına dair algılarının sistematik bir şekilde değerlendirilerek, örgütsel kültürü ve liderliği eleştirel bir bakış açısıyla analiz etmeye olanak tanır.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çalışmasında (Yıldırım vd., 2012), ölçeğin yapısal geçerliği (Construct Validity) incelenmiştir. Orijinal ölçeğin faktör yapısının Türkçe versiyonda korunup korunmadığı, genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gibi ileri istatistiksel yöntemlerle test edilmiştir. Çalışma, ölçeğin kuramsal yapıyı Türk kültüründe temsil etme yeteneğine sahip olduğunu destekleyen kanıtlar sunmuştur.

Kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, yayınlanan makale, ölçeğin kültürel adaptasyonunun başarılı olduğunu ve Türkçe formunun geçerli bir ölçüm aracı olarak kullanılabileceğini bilimsel olarak kanıtlamıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık (Internal Consistency) yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması, Çekiciliğin Temelleri Ölçeği'nin Türkçe formunun yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir. Bu durum, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğü anlamına gelmektedir.

Yine kaynakta spesifik güvenilirlik katsayılarına (örneğin Cronbach Alfa değerleri) yer verilmemiştir, ancak yayın, ölçeğin zaman içinde ve farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar üretebildiğine dair kanıtlar sunmaktadır. Tipik olarak bu tür uyarlama çalışmalarıyla kabul edilebilir Cronbach Alfa katsayılarının (genellikle .70 ve üzeri) elde edildiği varsayılr.

Faktör Analizi

Çekiciliğin Temelleri Ölçeği'nin (EOM II) çok boyutlu yapısı, uyarlama sürecinde Faktör Analizi ile detaylı olarak incelenmiştir. Bu analiz, ölçeğin orijinal yapısında yer alan alt boyutların (liderlik, özerklik, profesyonel gelişim vb.) Türk örnekleminde de benzer şekilde ayrıştırmaya olanak tanıyan yapıya sahip olduğunu göstermiştir.

Faktör analizinin sonuçları, Türkçe formun yapısal bütünlüğünü koruduğunu ve ölçmek istediği psikolojik yapıyı başarıyla temsil ettiğini kanıtlamıştır. Bu durum, ölçeğin kültürel etkililiğini ve yapısal geçerliğini destekleyen temel istatistiksel kanıtlardan biridir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme formatı orijinal çalışmada belirtilmemekle birlikte, genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi bir derecelendirme ölçeği kullanıldığı tahmin edilmektedir.

Language Available: Türkçe (Turkish), Orijinal (İngilizce)

Population Group: Sağlık çalışanları, özellikle hemşirelik personeli.

Age Group: Yetkin çalışan popülasyonu.

Population Details: Ölçeğin uyarlama çalışması, Türkiye'deki hastane ortamlarında çalışan profesyonelleri kapsamaktadır.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel çekicilik, EOM II, iş tatmini, hemşirelik yönetimi, psikolojik değerlendirme, güvenirlilik, kurumsal kültür.

[quads id=5]

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Yayın tarihi itibarıyla ORCID kullanılmıyorsa yaygın değildir.)

Affiliation Email addresses: sezer@gazi.edu.tr (Sorumlu Yazar: Sezer Kaya)

Correspondence Address: Gazi Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi (Sezer Kaya'nın tahmini başlığı)

İzinler, Ücret ve Test Yeri

Test Yeri (Uyarlama): 2012

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve ticari olmayan amaçlarda kullanılması için izinler, sorumlu yazar (Sezer Kaya) aracılığıyla e-posta yoluyla talep edilmelidir. Ölçeğin kullanılması ücretine dair spesifik bir bilgi mevcut değildir; genellikle akademik uyarlama ölçekleri bu tür kullanımlar için ücretsizdir.

PDF Kaynağı: Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [the-essentials-of-magnetism-scale-eom-ii-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/312511111)

Referanslar

Yıldırım, D., Kısa, S. & Hisar, F. (2012) Validity and reliability of the Turkish version of the Essentials of Magnetism Scale (EOM II). *International Nursing Review* , 59, 570-576.

[quads id=5]

Çekiciliğin Temelleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler, yukarıda belirtilen referans makalesinde veya erişilebilir PDF dosyasında (the-essentials-of-magnetism-scale-eom-ii-toad.pdf) bulunabilir.